

TRĄDZIK RÓŻOWATY

Przygotowała: dr Charlene DeHaven, FACEP, dyrektor ds. klinicznych

Występowanie

Trądzik różowaty może występować u około 14 milionów dorosłych Amerykanów. Choć jest tak powszechny, słyszała o nim zaledwie 1 na 4 osoby. Występuje on częściej u kobiet niż u mężczyzn, jednak z powodu ostrych objawów do lekarza zgłasza się większa liczba mężczyzn. U większej liczby mężczyzn występują poważne powikłania w postaci ostrej telangiektazji (rozszerzenie naczyń krwionośnych) i rhinophymy (czerwony, guzowaty nos). Trądzik różowaty zaczyna pojawiać się między 30 a 50 rokiem życia, jednak pierwsze objawy mogą być trudno dostrzegalne dla pacjenta i niedostrzegalne dla innych. Najczęściej pojawia się on u osób w wieku 40-50 lat.

Reaktywność naczyniowa obserwowana przy trądziku różowatym występuje najczęściej u osób o jasnej skórze pochodzenia irlandzkiego lub skandynawskiego. Obserwuje się ją u osób, które łatwo się czerwienią, tj. już występuje u nich nadreaktywność naczyniowa.

Etiologia (przyczyny) i przebieg choroby

Przyczyna trądziku różowatego leży w nadreaktywności naczyń krwionośnych środkowej części twarzy. Naprawdę nie wiadomo, dlaczego trądzik różowaty pojawia się u jednych osób, a u innych nie. Dawniej sądzono, że powodować go może alkohol, ale nigdy nie udowodniono, że jest on bezpośrednio związany z rozwojem tej choroby. Jednak alkohol faktycznie rozszerza naczynia i może być czynnikiem wywołującym chorobę. Trądzik różowaty jest przewlekłą i postępującą chorobą cechującą się wieloma reaktywacjami i remisjami.

W odróżnieniu od trądziku pospolitego, trądzik różowatego nie wywołują zablokowane gruczoły łojowe. Wraz z rozwojem choroby może dochodzić do pojawienia się nadmiernej ilości bakterii, ale ich obecność także nie wywołuje choroby, co ma miejsce w przypadku trądziku pospolitego.

Pierwszą fazą trądziku różowatego jest zwykła nadreaktywność naczyniowa lub tendencja, aby środkowa część twarzy ulegała szybkiemu zaczerwienieniu. Może do tego dochodzić w wieku 20-30 lat i zwykle objawy te nie są utożsamiane z trądzikiem różowatym. W rzeczywistości choroba rozwija się tak wolno, że może zostać wcale nie zdiagnozowana, nawet po pojawieniu się na twarzy widocznych zmian. We wczesnej fazie leczenie jest praktycznie niemożliwe, niektóre osoby mogą jedynie unikać pewnych czynników ją wywołujących (zostały wymienione poniżej). W trakcie choroby u minimum 50% pacjentów występują pewne objawy oczne. Objawy te mogą pojawić się w pierwszej fazie i mogą być jedynymi zmianami, jakie zaobserwuje pacjent. Objawy oczne często obserwowane są w dalszych fazach choroby. Mogą one obejmować suchość oka, jęczmień, brak tolerancji na soczewki kontaktowe, zaczerwienienie powiek a nawet uszkodzenia rogówki. Jeżeli pacjent skarży się jedynie na objawy oczne, czasami stosuje się pojęcie „trądzik różowaty oczny”.

Po wstępnej fazie, w której na twarzy okresowo pojawiają się nagłe zaczerwienienia choroba postępuje i w środkowej części twarzy pojawia się rumień na stałe, któremu towarzyszą objawy oczne, następnie zaczynają pojawiać się grudki i krosty, a w końcu dochodzi do telangiektazji (rozszerzenia naczyń krwionośnych) i rhinophymy (czerwony, guzowaty nos, który został opisany przez W. C. Fieldsa). Rhinophyma jest niewątpliwie szpecąca, choć nawet grudki i krosty mogą wyglądać bardzo nieatrakcyjnie. Rhinophyma atakuje skórę i tkankę podskórną nosa, ale wspierająca je chrząstka i kość nie ulegają zmianie i są zdrowe. Brak zmian w strukturze wspierającej nos sprawia, że rhinophymę można wyeliminować w zabiegu chirurgicznym, co byłoby niemożliwe, gdyby struktura ta także była zaatakowana.

Typowe objawy trądziku różowatego obejmują okresowo pojawiające się nagłe zaczerwienienia twarzy przechodzące w stałe zaczerwienienie policzków, podbródka i nosa, czerwone linie na twarzy (teleangiektazja); kłucie lub pieczenie skóry twarzy, powiększenie porów, czerwone guzki i krostki na

TRĄDZIK RÓŻOWATY

Przygotowała: dr Charlene DeHaven, FACEP, dyrektor ds. klinicznych

skórze środkowej części twarzy oraz guzki na nosie, których ilość i wielkość zwiększa się do momentu wystąpienia rhinophymy. Trądzik różowaty można uznać za chorobę starszego wieku. Choć pierwsze objawy mogą pojawić się po 20. 30. lub 40. roku życia, trądzik różowaty u większości osób jest diagnozowany dopiero po 50. lub 60 roku życia.

Błędne rozpoznanie trądziku różowatego

Bardzo często dochodzi do błędnego rozpoznania trądziku różowatego. NIE jest on trądzikiem pospolitym, choć właśnie tak jest przy błędnej diagnozie najczęściej określane. Przyczyny trądziku różowatego są inne od przyczyn trądziku pospolitego. Czynnikiem, który może przyczyniać się do tego, że choroby te są ze sobą mylone, jest także to, że niektóre leki wykorzystywane w leczeniu trądziku różowatego wykorzystuje się także w terapii trądziku pospolitego.

Z późniejszymi fazami trądziku różowatego można także pomylić takie nowotwory, jak chłoniak, rak podstawnokomórkowy nosa lub twarzy oraz rak płaskokomórkowy. Ma to fatalne skutki dla pacjenta, gdyż potencjalnie dająca się wyleczyć choroba, może postępować i osiągnąć stan zaawansowania, w którym leczenie jest dużo trudniejsze a nawet niemożliwe.

Za trądzik różowaty może zostać uznany także sarkoid na nosie.

W związku z tym, że od pewnego czasu wiadomo, że czynnikiem wywołującym chorobę jest alkohol, osoby cierpiące na trądzik różowaty były uznawane za alkoholików. Pojawienie się trądziku różowatego NIE oznacza, że dana osoba jest alkoholikiem.

Czynniki wywołujące chorobę

Wiadomo, że chorobę wywołują następujące substancje, choć dzieje się to z różną częstotliwością. Najlepiej znanym czynnikiem ją wywołującym jest alkohol. Należy jednak po raz kolejny podkreślić, że pojawienie się trądziku różowatego nie oznacza, że dana osoba jest alkoholikiem. Jednak w związku z tym, że jest to tak powszechny czynnik wywołujący tę chorobę, lekarz zaleci pacjentowi choremu powstrzymanie się od spożywania alkoholu.

Często trądzik ten może wywoływać jedzenie. Przykładami takich produktów są ostre papryczki, dania meksykańskie, dania tajskie, czerwona papryka, pikantne kiełbaski, czarny pieprz, ocet, biały pieprz i czosnek. Produkty te zostały wymienione w kolejności od najczęściej do najrzadziej wywołującego trądzik różowaty. U niektórych pacjentów chorobę mogą wywoływać bardzo gorące napoje. Należy zauważyć, że produkty te powodują też rozszerzenie naczyń, które także prowadzi do zaczerwienienia twarzy.

Inne czynniki, które mogą potencjalnie wywoływać chorobę, mają charakter środowiskowy, np. promienie słoneczne i zimno. Objawy mogą nasilać się także w wyniku stresu.

Leczenie

Pierwszym krokiem jest unikanie wszelkich czynników, które mogą wywoływać lub nasilać objawy. W długiej perspektywie czasowej można miejscowo stosować antybiotyki. Można stosować miejscowo retinoidy (Renova) lub ogólnoustrojowo antybiotyki przyjmowane doustnie. W przypadku szpeczącej teleangiektazji i rhinophymy można poddać się zabiegowi chirurgicznemu (terapia laserowa lub inna technika).

TRĄDZIK RÓŻOWATY

Przygotowała: dr Charlene DeHaven, FACEP, dyrektor ds. klinicznych

Zalecenia dotyczące produktów

Produkty iS CLINICAL® zalecane w leczeniu trądziku różowatego to: PRO-HEAL™ SERUM ADVANCE+ oraz HYDRA-COOL™ SERUM.